

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965

List, ki ga
člani kolektiva
dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat mesečno

Leto izhaja-
nja: XII

Št. 6

junij
1976

TOSAMA

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Posojilo za ceste - naša solidarnost

Pred vse nas je postavljena nova odgovorna naloga, katere rezultati bodo v največji meri odvisni od naše zavesti in solidarnosti. Prišli smo zopet na resnično razpotje izgradnje naših cest, do problemov, ki jih vsak dan bolj občutimo: nezadovoljivo stanje naših cest, varnost na njih in »črne kronike«, ki polni nenehno naša glasila.

Javno posojilo ni nekaj novega v dosednji graditvi naše domovine, saj smo že dvakrat vpisovali ljudsko posojilo, s katerim smo premagovali velike gospodarske težave. Obakrat smo čutili notranjo obvezno in dolžnost, da s posojilom lahko rešimo marsikaj, kar drugače verjetno ne bi mogli premostiti.

Tudi sedaj se moramo zavedati, da bomo vpisovali posojilo za nekaj, kar bo služilo vsem nam, kajti gradnja cest bo potekala tudi v naši občini in to nas bo še bolj povežalo z drugimi in omogočilo, da bo sodobna motorizirana karavana vplivala na rast našega gospodarstva.

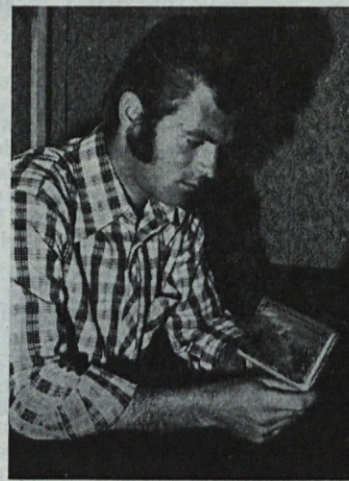
Zavedamo se, da pomeni posojilo dodatno obremenitev za vse nas, toda ta obremenitev bo povrnjena in to ne samo v denarju, temveč tudi v novih cestah, v prometnih žilah, po katerih bomo hodili bolj varno in tudi bolj gospodarno. Ko bomo v teh dneh razpravljali o tem, kolikšen znesek posojila bomo vpisali, imejmo pred očmi to, da bomo z lastnim denarjem pomagali tlakovati poti, zavedajmo se, da solidarno združeni lahko izpeljemo tudi to nalogo, da bomo s plačilom v obrokih v dveh letih lahko ogromno pomagali pri sofinanciranju ne, da bi bili pri tem socialno ogroženi.

Če govorimo o tem, da smo humana in samoupravno organizirana družba — kar smo že velikokrat in tudi sedaj dokazujemo — potem bomo tudi ob tej akciji znali ponovno izpričati našo zavest in dobro voljo za nadaljnji razvoj in jo s primernim posojilom tudi dejansko izraziti.

ŠTAB ZA VPIS POSOJILA
pri SOB Domžale

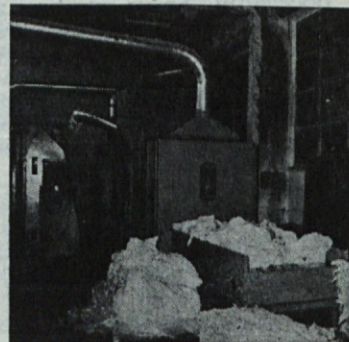
Janez meni, da za rezbarjenje ni potrebno ne vem kakšno mojstrstvo, zelo važno je nekaj drugega: zelo velika mera vztrajnosti in potrpljenja. No, seveda brez občutka oblikovanja in brez spretnosti tudi ne gre. stran 12

Konjiček

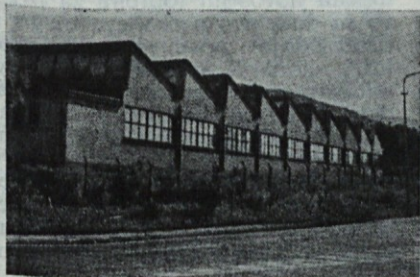

ČIŠČENJE BOMBAŽA

Belilna kopel sicer obeli bombažna vlakna, vendar pa ni dovolj močna, da bi obelila rastlinske primesi. Močnejša kopel bi vlakna poškodovala. Zato je treba nečistočo odstraniti strojno. stran 6

Senožeče - Tosama

Prav glasilo »Tosama«, v katerem naj senožeški kolektiv dobi svojo stran, naj pripomore k temu, da bomo v pisani besedi obveščali kolektiv Tosame o naših problemih, težavah in uspehih. Ta list naj bo torej pisana beseda, v kateri bomo drug drugega bolj spoznali ter tako utrdili medsebojno zaupanje in okrepili vezi dvajsetletnega poslovnega tehničnega sodelovanja.

stran 6

RAK NOŽNICE IN ZUNANJEGA SPOLOVILA

Bolje, da obiščite zdravnika danes kot jutri

Doc. dr. sc. dr. Andrej KOCIJAN, specialist-ginekolog

Rak v nožnici in na zunanjem spolovilu se pri ženskah razmeroma redko pojavlja. Najdemo ga v 6 do 7 odstotkih vsega raka na ženskih rodilih in spolovilih. Kljub redkosti raka na teh organih moramo biti vendarle pozorni, da ga, če se ta pojavi, čimprej odkrijemo. Nožničnega raka ni lahko odkriti, saj raste zahrbtno v nožnici, skrit našim očem, ženski pa na začetku ne dela nobenih težav. Raka na zunanjem spolovilu pa vidimo lahko že od samega začetka, tako kot raka na koži, in ga torej lahko zgodaj odkrijemo.

Raka nožnice najdemo navadno med 40 in 65 letom starosti. Nastane pri ženskah, ki so imele že prej kakšne spremembe v nožnici: odrgnine po pesarjih, brazgotine po porodih ter razjede zaradi različnih vnetij (mpr. pri spolnih boleznih, tuberkulozi ali drugih pogostih vnetjih nožnične sluznice). Ženska, ki se ji razvija rak v nožnici, lahko kmalu opazi močnejše belo perilo. Kasneje opazi na perilu krvave srle ali šibkejšje krvavitve, podobne vodi izpranega mesa, neredko pa se krvavitvam pridruži še občutek tujka v nožnici. Krvavitve so seveda neredne, brez zveze z mesečnim perilom in zlasti pogostne pri spolnem občevanju. Sprva majhna zatrdlina v nožnici navadno hitro razpade v razjedo; rakava rašča pa prodira v okolišno tkivo in organe — v črevo, mehur in tudi zunaj ma medenice. Zasevki se najraje najprej zasejejo v bezgavke v dimljah in drugod v medenici.

Raka v nožnici zdravimo navadno tako, da vstavimo v nožnico radij, če pa prodre rak že v okolje, obsevamo obolelo mesto od zunaj z žarki radiaktivnega kobalta.

Včasih nam pomaga pri zdravljenju tudi nož, vendar dajemo ra-

dioterapiji prednost. Če rak še ni posebno razvit, je možno dokončno ozdravljenje. Vzrok slabih uspehov je predvsem to, da ženske prihajajo na zdravljenje prepozno, dostikrat šele tedaj, ko je rak že zajel zadnje črevo in mehur.

Rak na zunanjem spolovilu se pojavi sprva kot zatrdlina, bradavica ali razjeda, ki ne boli, temveč povzroča morda le nenehne neprijetne občutke: srbi, peče in solzi. Neozdravljena novotvorba se kasneje razbohoti, hkrati pa se širi v sosednje in globlje ležeče organe: nožnico, v mehur in danko ter v bezgavke v dimljah.

Raka na zunanjem spolovilu najdemo pri ženskah od 60 let starosti navzgor, redkeje pri mlajših. Razvija se zlasti rad pri ženskah, ki so higiensko zanemarjene. Opazimo, da se razvije najraje iz že poprej spremenjene kože ali sluznice: na razjedah po vnetjih ali brazgotinah po poškodbah ter na starostno spremenjeni koži in sluznici.

Raka na zunanjem spolovilu zdravimo kirurško ali pa radiološko. Operacijam dajemo prednost. Lahko ozdravljiv začetni rak na zunanjem spolovilu se zanemarijen sprevrže v hudo oziroma neozdravljivo bolezen.

Za raka nožnice in zunanjega spolovila lahko trdimo, da ga pripeklje do neozdravljivega stanja nepazljivost bolnic in zanemarjanje opozorilnih znamenj, kot so: iztok, neredne krvavitve, srebenje, pekoče bolečine in pa seveda opuščanje rednih vsakoletnih zdravniških pregledov, ki so za zgodnje odkrivanje raka na ženskih spolovilih in rodilih potrebni že kar od 25 leta starosti dalje.

Če smo že sami malomarni v opazovanju lastnih bolezenskih spre-

memb, prepustimo to skrb vsaj zdravniku.

V Sloveniji zabeležimo na leto okoli 25 novih primerov teh dveh rakavih obolenj. Žal pa je več kot polovica od teh že toliko razširjenih, da je uspešnost zdravljenja dvomljiva. Številka sicer ni velika, glede na možne hude posledice pa

sovažnik
vaših
dojk

preiskujte
si dojke same!
vaše zdravje je
v vaših rokah

naj se ob tem zamisli vsaka Slovenka: Bolje, da obiščem zdravnika danes kot jutri, da ne bo prepozno.

Sprejeli smo razvojni program 1976-1980

Nadaljujemo z objavljanjem važnejših programskih izhodišč našega razvojnega programa. Če smo se zadnjič nekoliko podrobneje seznanili s programom modernizacije, si tokrat malo bolj ogledjmo celotni investicijski program.

Za investicije smo v celotnem obdobju 1976-1980 namenili blizu 200 milijonov din sredstev. Od tega je 93 milijonov din namenjeno novogradnjem in adaptacijam (proizvodni hali, poslovnih zgradbi, menzi, širitvi skladišč in drugim vzporrednim prostorom), 25 milijonov din je namenjeno bodočemu sovlaganju v industrijo in trgovino —

(da si s tem zagotovimo nemoteno oskrbo in stalni odjem) — blizu 33 milijonov din je namenjeno tehnološkim novostim (opremljenosti za izdelavo in dodelavo netkanega blaga, za proizvodnjo nove vrste vložkov itd.), skoro 15 milijonov din investicijam v modernizacijo (ki je bila detajlirana v prejšnjem članku), blizu 9 milijonov din v povečanje obstoječih zmogljivosti, preko 22 milijonov pa v zamenjavo med tem časom izrabljenih osnovnih sredstev (kotel za proizvodnjo pare, stroj za rolanje gaze, stroj za kon-

(nadaljevanje na 3. strani)

RAZVOJNI PROGRAM 1976-80
fukcioniranje obližev, tkalski stroji KOVO, sušilni stroj za gazo, 2 stroja za izdelavo vložkov, 2 filter stroja).

Glavni investicijski pritisk bo v začetnem delu tega petletnega obdobja — predvsem na račun novogradenj. Kasneje pa celo investicijska sredstva še preostajajo in jih bo treba še naknadno angažirati.

Spričo takih značilnosti o investicijskem programu, finančna kon-

strukcija v prvem delu programskega obdobja vključuje tudi bančne viire, ter viire izvajalcev investicijskih del, kasneje pa se zadovoljuje z lastnimi viri.

Hiba tega programa je predvsem v že večkrat omenjeni ugotovitvi, da vključuje le razvoj TOZD Saniteta, ne pa tudi razvoj TOZD Filtri. To napako bomo skušali popraviti v dopolnilnem razvojnem programu, ki se pripravlja prav zdaj.

— Razvojni program vključuje tudi program lastnih dejavnosti družbenega standarda, se pravi: program stanovanjske in individualne graditve, investicije v izgradnjo in vzdrževanje počitniških kapacitet, ter še druge programe, ki pomenijo skrb za delovnega človeka, za njegov standard in boljše počutje.

— O teh programih pa več prihodnjic!

T. L.

Gost: Družbeni pravobranilec samoupravljanja SRS

Dne, 18. maja 1976 nas je obiskal družbeni pravobranilec samoupravljanja SRS, V. Kastelic in se s tem odzval našemu vabilu.

Med drugim je tudi predaval o oblikovanju in uveljavljanju tozdov v delovni organizaciji ter to povezal z osnutkom Zakona o združenem delu, ki je v javni razpravi. Povedal je, da bodo morali biti vsi akti: Družbeni dogovori in Samoupravni sporazumi kakor tudi ostali splošni akti sprejeti po najbolj demokratični poti, ko pa bodo leti sprejeti pravno-veljavno, jih bo treba brez pridržkov in pomislekov izvajati.

Vsi ti zakonski predpisi so izvajanje naše ustave v praksi, katere določbe se bodo morale uveljaviti v cilju napredka našega socialističnega in samoupravnega sistema.

Nakazal je tudi naloge pri uveljavitvi našega delegatskega siste-

ma. Nujnost izobraževanja delegatov na vseh ravneh, ker bo le izobražen delegat lahko uspešno

opravljal svoje po volilcih naložene naloge.

Nujno je potrebno tudi čimprej ustrezno oblikovati službo oz. določiti osebo, ki bo skrbela za primerno in razumljivo gradivo za delegate in druge.

Po predavanju je tov. Kastelic odgovorjal na postavljena vprašanja prisotnih.

P. M.

Podpreti in vzbujati vse, kar je za tekstilno panogo koristno in uporabno

Dne, 21. 5. 1976 je bila v Ljubljani 4. seja skupščine področne raziskovalne skupnosti za tekstil in usnjearstvo, katere so se udeležili delegati SIS iz vse Slovenije.

Poleg izvolitve organov skupščine in potrditve zapisnika 3. seje in poročila o izvajanju sklepov je bil potrjen finančni načrt Raziskovalne skupnosti Slovenije za leto 1976.

Glede načrta je bilo precej izrečenega, toda sprememb ni bilo, ker je že sama strokovna komisija ves načrt temeljito obdelala. Stroški proti letu 1975 so porasli, ker

so se formirale večje raziskovalne skupnosti, vendar pa je sedaj organizirano tako, da ne bo potrebno dodatnih strokovnih moči.

Pri posameznih postavkah se je skrbelo za zdravo ravnotežje med osnovnimi, uporabnimi in razvojnimi raziskavami tako v celoti kot na posameznem področju, saj bi pretirani premik le v eno smer prinašal neugodne posledice, zlasti v daljšem obdobju.

Finančni načrt narekuje bistven premik za kreditiranje raziskovalnega dela. Izvršilni odbor in pred-

sedstvo skupščine sta predlagala ta premik zlasti zato, da bi zagotovili, da bodo raziskave vsebinsko še močnejše vezane na neposrednega uporabnika in da ta ne bo le usmerjevalec programa, temveč tudi nosilec vseh sredstev in v sodelovanju z raziskovalci tud nosilec odgovornosti za izvajanje programa.

Poročilo o delu ocenjevalnih komisij za obravnavo prispelih prijav za raziskovalne naloge v letu 1976.

Princip sofinanciranja naj bi ostal, toda prevzele naj bi se v pr-(nadaljevanje na 4. strani)

PODPRETI IN VZPODBUJATI VSE, KAR JE ZA TEKSTILNO PANOGO KORISTNO IN UPORABNO

vi vrsti vse uporabne raziskave, ker je tekstil glede na velike tehnološke spremembe in dosežke v svetu, pri nas že zelo zaostal. Zato je tembolj potrebno podpreti in vzpodbujati vse, kar je za to panogo koristno in uporabno. Zato je komisija zelo temeljito pregledala vse prijave iz tekstilne panoge in ugotovila, da je vseh 33 prijav sprejemljivih. Prijavljene naloge tudi še niso bile raziskane. Ker je problem v tekstilu tako boleč, je bilo skoro nemogoče dati neki nalogi manjšo prioriteto kot drugi.

Naloge je bilo potrebno razdeliti:

- po posameznih smereh
- koliko je denarja in kako ga razdeliti
- kako je z usmeritvijo raziskav dela nasploh

Sprejet je bil samoupravni sporazum o temeljnih plana raziskovalne dejavnosti Slovenije 1976-80. S tem so določene naloge raziskovalne dejavnosti pri uresničevanju družbenih ciljev, opredeljenih v procesu družbenega planiranja in temu ustrezno tudi smoter in raz-

sežnost razvoja raziskovalne dejavnosti ter pravice, obveznosti in odgovornosti posameznih nosilcev.

Izvoljeni so bili delegati za Skupščino R. S, Slovenije, ki bo predvidoma 22. junija.

Na koncu je bilo rečeno naj podjetja sporoče ime osebe, s katero bo Raziskovalna skupnost kontaktirala.

Delegat, ki je določen za seje skupščin naj ima s seboj potrjeno poverilnico.

Delegati dobijo dva izvoda materiala — enega mora imeti delegat s seboj — to je delegatski izvod.

Drugi izvod ostane v arhivu — to je arhivski izvod. Ta material naj bo dostopen vsem.

Vsako leto dobijo organizacije združenega dela poseben obrazec, na katerega napišejo ali prijavijo naloge, ki še niso raziskane in skupino ali posameznika, ki bo nalogo izpeljal — vodil. Naše podjetje ni za leto 1976 prijavilo nobene naloge, zato bodo sredstva, ki jih v ta namen odvajamo, uporabili drugi. Že sedaj bi se morali pripravljati za prihodnje leto, ker imamo mnogo nalog, ki bi jih s pomočjo Raziskovalne skupnosti (financiranja) lahko rešili.

M. D.

Kratek povzetek zadnje seje zbora združenega dela

V delovnih kolektivih je bil v začetku leta v razpravi družbeni dogovor o načelih za izvajanje kadrovske politike v domžalski občini.

S tem dogovorom so določena načela za enotno oblikovanje in sistematiziranje mest v organizaciji združenega dela. Urejeno je zaposlova-

nje, razporejanje in napredovanje zaposlenih, kadrovanje vodilnih delavcev, načrtovanje in izobraževanje kadrov za potrebe gospodarstva v občini Domžale. Določene pa so tudi smernice za enotno kadrovsko politiko.

V kolektivnih obravnavah in potrjen dogovor je zbor združenega dela s poslanimi pripombami potrdil in bo nadalje vodilo in opora kadrovskim službam.

Zbor združenega dela je obravnaval poročilo o štipendiranju učencev in študentov v občini Domžale. V sklad za štipendiranje pripevajo organizacije združenega dela 0,5% od bruto osebnega dohodka, izvršni odbor sklada pa si prizadeva, da bi se štipendiralo po kadrovskih potrebah občine. V samoupravnem sporazumu je potrebno dosledno upoštevati prednost učencev in študentov, ki so v slabšem materialnem položaju in imajo boljše učni uspeh, gledati pa je treba tudi na otroke predvsem delavskih in kmečkih družin.

V letu 1975 je prejelo štipendije 294 srednješolcev, 66 visokošolcev, 126 pa jih je prejelo različno oziroma socialni del štipendije.

Izvršni odbor je ob pogojih splošnega varčevanja sprejel še naslednje ukrepe:

Štipendisti, ki imajo ob koncu šolskega leta negativni uspeh, za stalno izgubijo pravico do štipendije.

Tisti, ki bodo imeli popravne izpite, ne bodo prejeli štipendije v juliju in avgustu, če bodo v šoli podali mnenje, da učenci niso dovolj prizadevni.

TOSAMA je vplačala v sklad združenih sredstev za štipendije leta 1974 14.342,45 din; leta 1975 pa 215.950,85 din. Za kadrovske štipendije, katerih imamo v TOSAMI 15, je bilo v letu 1975 porabljenih 54.842 din; za dopolnilno izobraževanje (tečajji, seminarji, predavanja) pa smo porabili 180.524 din.

Obširno poročilo upravnih organov SOB Domažle za leto 1975 je bilo objavljeno tudi v Občinskem vestniku. Iz poročila je bilo razvidno, da posamezni občinski upravni organi izdajo letno tudi do tisoč ali še več raznih potrdil, sklepov, itd. Zato je delegacija TOSAME postavila vprašanje, če obstoja možnost za spremembo delovnega časa upravnih organov, da bi občani lažje uredili svoje zadeve in ne izgubljali delovnega časa.

F. C.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem, ki so sočustvovali z menoj ob smrti moje matere.

Zahvaljujem se za podarjeno cvetje in sindikatu za denarno pomoč.

Ivanka Svetlin

Razprava o problematiki zdravstvenega varstva

Dne 28. maja je v Tosami potekala razprava o problematiki zdravstvenega varstva.

Omenjeni razpravi so prisostvovali predstavniki republiškega odbora sindikata, republiškega sveta ZSS, predstavniki SIS zdravstva občine Domžale, sekretar oučinskega sindikalnega sveta, predsednik občinskega odbora sindikata delavcev usnjarske in tekstilne industrije, predstavniki družbeno-političnih organizacij Tosame, vodja SKS in predsednik delegacije SIS zdravstva naše OZD. Razpravo je vodil sekretar republiškega odbora sindikata, tov. Sintič.

Predsednik republiškega sveta ZSS, tov. Tavčar, je v začetku pojasnil, da je namen te razprave jasna opredelitev, kaj bi bilo potrebno narediti v bodoče na tem področju, da bi prišli do uspešnejšega zdravstvenega varstva. Motiv za razpravo je tudi ta, da vse bolj raste odsotnost z dela. Zato bi bilo treba poiskati tiste faktorje, ki vplivajo na to. Ugotovljeno je, da ni pravega ekonomskega interesa med delovnimi organizacijami in zdravstvenimi delavci kar se kaže v odnosu delovnih organizacij do zdravstvenega varstva delavcev.

Zdravstvo v Sloveniji je razdeljeno po teritorijih. Poleg tega je v Sloveniji 64% specialistov, ostali pa so zdravniki splošne prakse. S tem je ustvarjen sistem, ki je najdražji, kajti skoraj vsak pacient se mora zateči k specialistu. Tov. Tavčar je v svoji razpravi prikazal tudi stanje v samoupravnih interesnih skupnosti zdravstva in pri tem poudaril, da imajo določene strukture v teh SIS dominantno mesto, kar pa je zelo negativno. Delegati iz delovnih organizacij so še vedno neenakopravni s ostalimi delegati v SIS zdravstva. Prav tako pa se še vedno pojavlja socialna diferenciacija, kar pa ni v skladu z interesi zdravstvenega varstva. V zvezi s SIS zdravstva je v kasnejši razpravi predsednica naše delegacije omenila, da je gradivo, ki ga dobijo za seje preobsežno, preveč strokovno za delegate iz delovnih organizacij in večkrat prepozno dostavljeno. Zato so ti delegati na sejah nekoliko pasivni, ker tudi ne morejo v tako kratkem času dobiti mnenja delavcev, ki jih zastopajo.

Na vprašanje, ki ga je postavil tov. Sintič, kakšne ukrepe imamo pri nas za zdravstveno varstvo in kakšne so naše ugotovitve o gibanju bolezenskih primerov v naši delovni organizaciji, je vodja službe VD prikazal stanje v naši organizaciji od leta 1971 pa do letos.

Pri tem je ugotovljeno, da je % odstonosti porasel, vendarle v primerjavi z republiškim povprečjem še vedno dokaj nizek. V naši delovni organizaciji dela določeno število ljudi pod težjimi pogoji dela — v ropotu — vendar ni bilo zaznati resnejših poklicnih obolenj. Prav tako ni bilo pri nas resnejših in kolektivnih poškodb.

Precej burno je potekala razprava glede razmer v naši zdravstveni ambulanti. Veliko tje bilo kritike na račun čakanja v ambulanti in odnosov zdravstvenih delavcev do pacientov. Vzrok za zamujanje zdravnika v času ordinacije, oziroma za dolgo čakanje pacientov v ambulanti, je verjetno v nepravilni organiziranosti dela zdravstvenih delavcev in zaradi raznih sestankov. Zato bi bilo treba sestanke prilagoditi delovnemu času zdravnika.

Pomembno je bilo tudi vprašanje, ki ga je postavil predstavnik republiškega sveta tov. Erbežnik in sicer, če se pri nakupu opreme gleda na to, da nabavljeni stroji povzročijo čimmanj ropota, kar velja zlasti za tkalnice. Pri tem se ne sme gledati, da so ti stroji morda nekoliko dražji, ustvarjajo pa boljše delovne pogoje saj je zdravje človeka najvažnejše. Pri starih strojih bi ta problem rešili morda z boljšo izolacijo tal, stropov ali z različnimi oblogami. Pri nakupu strojev bi moral sodelovati tudi specialist za varstvo pri delu ali zdravnik. Prav tako bi se morali vsaj enkrat letno sestati zdravnik, specialist VD in vodja SKS in oceniti vzroke za odsotnost z dela. Sodelo-

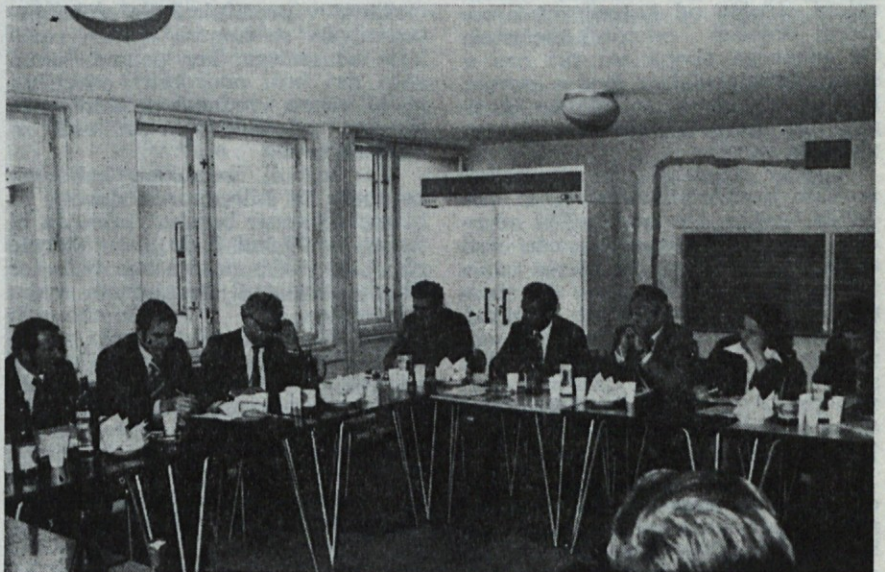
vati bi morali tudi pri sistemizaciji delovnih mest. Pri vsakem periodičnem obračunu bi se moral narediti pregled odsotnosti ter poiskati vzroki in ukrepi za zmanjšanje.

Predsednik SIS zdravstva občine Domžale je pojasnil, da je na ravni občine formirana komisija s strani strokovnjakov medicine dela, varnostnih inženirjev in tehničnih strokovnjakov, da dobi podatke o zdravstvenem varstvu za vse delovne organizacije. V naši občini do sedaj ni bilo strokovnega organa, ki bi se ukvarjal s to problematiko.

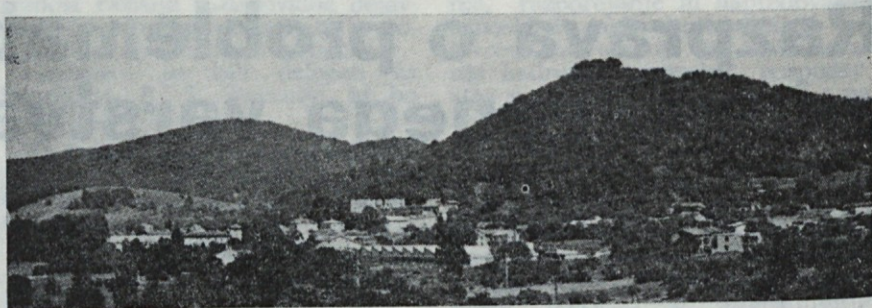
Povzetek razprave je bil ta, da je treba celotno problematiko zdravstvenega varstva začeti reševati pri preventivi. Pozorni moramo biti že pri investicijah, kajti najmodernejša tehnika še ne prinaša najboljših delovnih pogojev. Iskati je treba tehnološke in organizacijske možnosti za boljše delovne pogoje. Prav tako je nujna koordinacija strokovnih služb VD, vodje SKS in zdravnika. Vsaka delovna organizacija mora izdelati svoj načrt za izboljšanje delovnih pogojev, ki pa ne more biti ločen od načrta za boljše dohodke. Izboljšati je treba sodelovanje med SIS in zdravstveno službo. Pri najtežjih pogojih dela je treba uvesti sistem zamenljivosti na takih delovnih mestih.

Tako bomo ob upoštevanju vseh teh faktorjev dosegli boljše delovne pogoje za vse naše delavce.

M. Štampilhar

Senožeče - Tosama

Misel, da bi Senožeče v vašem tovarniškem glasilu »Tosama« došlo svoj list, je stara toliko kot je stara »Tosama«. Že ob samem začetku izhajanja glasila »Tosama« so nas vaši predstavniki povabili, da bi sodelovali s svojimi prispevki ter naj bi talko »Tosama« postala tudi glasilo poslovnega partnerja iz Senožeč. Zaradi objektivnih razlogov se temu vabilu mislo odzvati. Zopet pa je prišla ta misel na dan ob obisku predstavnikov organizacije ZKS Tosama Domžale v Senožečah. Pogovori, ki so potekali med tema dvema organizacijama ZK so v zelo odkriti

besedi osvetlili dosedanje sodelovanje med kolektivoma. Ugotovili so, da je dvajsetletno sodelovanje, prineslo obema kolektivoma velike koristi, da je bil med tem časom dosežen ogromen napredek tako na gospodarskem kot na ostalih področjih. Ugotovili so tudi, da je bilo zelo malo storjenega za spoznavanje med kolektivoma. Vsi prisotni smo bili mnenja, da je za nadaljnji uspešen razvoj in še trdnjše sodelovanje nujno potrebno, da na tem področju naredimo v prihodnjem času korak naprej, ki naj pomeni novo obdobje, novo pot sodelovanja na novih ustavnih načeh

lih. Prav glasilo »Tosama«, v katerem naj Senožeški kolektiv dobi svojo stran, naj pripomore k temu, da bomo v pisani besedi obveščali kolektiv Tosame o naših problemih, težavah in uspehih. Ta list naj bo torej pisana beseda, v kateri bomo drug drugega bolj spoznali ter tako utrdili medsebojno zaupanje in okrepili vezi dvajsetletnega poslovno tehničnega sodelovanja. Uporabil sem besedo zaupanje, ker čutim, da v tej smeri ni bilo storjeno vse kar bi moralo biti. Lahko pa trdim in v tem pogledu izražam mnenje celotnega kolektiva Senožeč, da je naše zaupanje (nadaljevanje na 7. strani)

Od bombaža

Čiščenje surovin

Belilna kopel sicer obeli bombažna vlakna, vendar pa ni dovolj močna da bi obelila rastlinske primesi. Močnejša kopel bi vlakna poškodovala. Zato je treba nečistoče odstraniti strojno. Najmodernejši stroji jemljejo iz bale avtomatsko majhne količine bombaža, ter iz njih iztresejo vse nečistoče. Nasproti tej dragi napravi z intenzivnim čiščenjem so bolj pogosti celi sklopi strojev od katerih vsak odstrani določen odstotek nečistoč. Od takšnega skopa sta pri nas v stari čistilnici ostala le dva stroja: rahljalnica bal in mešalnik. Ta ugotovitev je zelo neprijetna iz naslednjega vzroka:

Čeprav uporabljamo za sanitetno vato predilniški bombaž, ki ima daljša vlakna kot predilniški odpadki, pa predstavljata v sanitetni vati ravno ta sestavina glavni vir »smeti«, saj zdrobljenih delov bombažne rastline iz bombažnih vlaken ne moremo odstraniti, ker smo odpeljali na odpad glavne čistilne stroje stare čistilnice. Samo z vertikalnim rahljalnikom (crightonom) ter otepalnikom (beteunjem) bi lahko odstranili te smeti.

Posebno smeten linters je zaradi zdrobljenih bombažnih semen za nas domala neuporaben, čeprav naj bi bil za vato — tudi sanitetno, eden glavnih sestavnih delov.

Seveda nam boljše surovine — če jih je moč dobiti, povzročajo manj težav — a večje stroške.

Vedeti pa moramo, da mikalnik ne odstrani te vrste primesi, ampak le zdrobi.

Mešanje surovin

Tako stare kot nove predilnice posvečajo veliko pozornost načinu, kako se meša surovina.

Glede izbire surovin, čiščenja, mešanja v predilnicah je treba povedati, da se končni namen razlikuje od našega, ker delamo samo vato, pri nas podrobni osvetlitvi pa je očitna vrednost predilniškega sistema priprave surovin tudi za naše namene.

Za najbolj izenačeno kakovost bombaža bi bilo morda dovolj, če bi mešali surov bombaž tako, da bi jemali iz 10 bal 2 do 3 cm debele plasti iz vsake posamezne bale ter jih na letvastem dovajalnem traku rahljalnika bal polagali eno vrh druge. Pri nas mešamo zelo različne dolžine vlaken. Če ostale lastnosti vlaken, ki za nas niso pomembne (razen premesi) zanemarim, bi bilo potrebno jemati take plasti z najmanj 30 do 30 bal, ki bi bile v vrsti razporejene ob 30 m dolgim dovajalnem traku rahljalnika, ali pa na modernem stroju podobnega namena.

Poleg sanitetne vate je delež hi-

gienske vate zelo pomemben. Poleg krajših bombažnih vlaken, ki jih uporabljamo pri higienski vati kot polnilo, uporabljamo še cel ali stanično vlakno kot nosilno vlakno. Ker smo še pred kratkim uporabljali stanično vlakno dolžine 35 do 40 mm skupaj z zelo kratkimi predilniškimi odpadki (okrog 10 mm) je takoj jasno, da 3 m dolg dovajalni pas trützshlenjevega rahljalnika na katerega so naloženi veliki deli staničnih bal, beljen bombaž pa pada nanj večkrat neposredno iz ciklona, objektivno ne nudi pogojev za dobro sestavljen mešanice, ki bi bila vsaj približno enakomerna.

Cel vlakno, ki je dražje, dodajamo zato, da ojačimo kopreno, in lahko postopek izdelave sploh poteka. Higienski vložki iz pretežnega dela cel vlaken nam po nepotrebnem draže izdelke, obenem pa še povzročajo težave na mikalniku in vložkarskem stroju. Strokovno sestavljanje mešanice torej ni nobena kaprica, ampak prinaša velik gospodarski prihranek.

Priprava predložka za mikanje

Priprava materiala za mikanje se pri nas opravi na Trützschlerjevem otepalniku, kateremu je priložen rahljalnik. Zvitki beljenega bombaža, ki so izdelek tega stroja in obenem predložek za mikalnike,

nje v vaš kolektiv veliko in verujemo v dolgoročno in trdno sodelovanje z vami.

V listu Tosama je bilo nekajkrat pisano o Tekstilni tovarni Senožeče, zato se mi je porodila želja, da vam v tej številki predstavim Krajevno skupnost Senožeče. Rad bi vam prikazal uspehe in razvoj od osvoboditve dalje ter pomen našega kolektiva pri tem razvoju.

Ko se je v mesecu maju 1945 končala vihra druge svetovne vojne in so na širnih poljanah sveta utihnili topovi, so se začeli vračati na svoje domove možje, žene, fantje in dekleta. Zamenjali so puške s kmečkim orodjem, da bi polja spet rodila in da bi znova začeli življenje. Po vaseh so postavili slavoloke, ki so pričali o zmagi, veselju in sreči. Krajevna skupnost Senožeče je za to zmago plačala velik krvni davek, saj je v borbi, zaponih in koncentracijskih taboriščih izgubilo življenje skoro 10 odstotkov prebivalcev.

Sledilo je obdobje obnove, obdobje trdega dela in odrekanja. To so bila leta, ki so pomenila velik preobrat v našem dotedarjem živ-

ljenju. V Senožečah in okolici ni bilo podjetij, ustanov ali drugih delavnic, kjer bi se lahko ljudje za-

poslili. Trst je bil odrezan od zaledja, veliko ljudi je iskalo zapo-

slitve drugod. Samo nekaj najbolj upornih je ostalo v Senožečah. Ustanovili so Nabavno-prodajno združenje, ki se je kasneje preimenovala v Kmetijsko zadrugo. Za obnovo podeželja je bila ustanovljena Obnovitvena zadruga. Ljudska oblast je delovala v tednjih krajevnih ljudskih odborih, ki so se z razvojem družbene skupnosti preimenovali v občinske ljudske odbore, nato pa so se ti vključili v širše regionalne skupnosti.

Da bi nekatere stvari bolje razumeli, bi se moral vrniti za nekaj let nazaj in sicer v čas avstro-ogrske. V Senožečah je tedaj obstajala pivovarna »Adria«, ki je bila ustanovljena leta 1824 in je pred prvo svetovno vojno, to je leta 1914, zaposlovala skoro 300 delavcev. Istega leta je bila obnovljena in je bila za tedanje razmere opremljena z zelo modernimi stroji. Letno so proizvedli cca 40.000 hl piva. Pivo je bilo izredno kvalitetno, saj se je po kvaliteti kosalo s plzenskim pivom. Po prihodu Italijanov pa je bila pivovarna v letu 1924 ukinjena. Ker je zaposlovala (nadaljevanje na 8. strani)

do vate

imajo tudi takrat kadar so brezhibno narejeni toliko pomembni, da jih moderne predilnice oziroma moderna tehnologija zamenjuje z boljšim postopkom dovajanja materiala na mikalnikih. Sodobne tovarne za izdelavo vate (med njimi tudi Niva Novi Sad, ki nas je v tem prehitela) ne uporabljajo več svitkov iz otepalnika, ampak neposredno s cevovodi od otepalnika (brez stiskalnih valjev) ali podobnega stroja, napajajo vsak mikalnik posebej z bombažem.

Zračni tok, ki nosi kosme bombaža, materiala ne zbije skupaj, kot se to dogaja z bombažnim ručkom na stiskalnih valjih (kalandrih) otepalnika. To je glavna prednost tega modernega postopka. Otepalnik seveda mora stisniti ruho s primernim pritiskom, da se na mikalniku lahko odvija.

Nesmisel, je v tem, da beljeni bombaž otepalno rahlja (zaradi beljenja stisnjene primesi le težko iztrese), potem pa zrahljan material kalandri stisnejo. Igljaste obloge mikalnikov, ki so za vsak mikalnik vredne več (starih) milijonov pa se namesto v 5 letih obrabijo že v 1 letu, potem, ko smo jih brusili vsake 10 dni, namesto vsake 4 tedne. Gospodarska škoda je očitna.

Že več let načrtujemo nakup take sodobne naprave, ki bo poleg tega pocenila stroške izdelave, ker bo potrebno manj strežnega oseb-

ja, obenem pa pomeni izboljšanje kakovosti zmikane vate.

Ker predelujemo več kvalitet vate istočasno, bo stvar nekaj dražja in bolj zapletena, vendar naj to ne bi bil vzrok za nadaljnje odstopanje od načrta, ki za leto 1979 (še!) predvideva nakup te opreme.

Napake svitkov

Moderni otepalnik je naš (enake imajo tudi v predilnicah, ker so kljub naštetim napakam dosti cenejši od boljših naprav) mora delati enako težke, enake dolge, lepo zrahljane in pravilno stisnjene enakomerne svitke.

Ker mi v nasprotju s predilnicami predujemo obeljen bombaž, se pri nas pojavljajo zelo škodljive dodatne napake.

Še pred vstopom v ta stroj bi se morala opraviti kontrola sušenja beljenega bombaža, ki prihaja iz belilnice, saj bi težko našel razlog za opravičevanje predelave vlažnega bombaža v svitke. Otipu osebja, ki streže mikalnikom (mikalec, mikala) naj bi ne bilo prepovedano, da izloča vlažne svitke, saj lahko z merilnimi napravami to bolje opravimo na sušilniku ali otepalniku (tudi ocena teh dveh delovnih mest je večja od one pri mikalnikih zato tudi odgovornost!) Vlažni svitki v enem dnevu trajno poškodujejo igljasto oblogo in je

gospodarska škoda pri zamenjavi le te očitna.

Pritisk stiskalnih valjev, dokler bomo ta del stroja še uporabljali, ne bi smel presegati 3 — 4 kg/cm² za sanitetno vato.

Končno je bil sprejet prelog, da se dosedanja dolžina staničnega vlakna zmanjša na 28 mm, kar je običajna dolžina za mikano prejo v predilnicah. S tem bomo lahko skrajšali razdaljo otepala do vpenjalnih valjčkov, kar bo povzročilo večjo zrahljanost in enakomernost plasti svitka.

Suhi, rahli, primerno stisnjeni svitki ne bi več vsebovali »kartonskih gnezd«, skupaj zbitih bombažnih vlaken, ki nam tudi močno uničujejo elastične igljaste obloge.

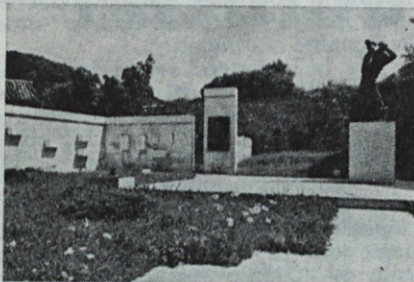
Če bi postopno uveljavili vse od naštetih ukrepov, od katerih bi vsak nekaj prispeval k kakovosti sanitetne vate in boljšemu gospodarskemu pristoju, bi lahko dejali, da smo naredili vse kar je v danih možnostih moč storiti.

Jasno pa je tudi, da vodja izdelka mikalnice s svojimi strokovnimi sodelavci ni pristojen, da bi večino nakazanih rešitev izpeljal, niti nima te možnosti.

(nadaljevanje prihodnjič)

v glavnem delavce slovenske narodnosti, je predstavljala za tedanje okupatorne gnezdo upora, zato so takoj po zavzetju našh krajev poskrbeli za njeno ukinitve.

Pričela so se leta izseljevanja. Ljudje so odhajali za kruhom v daljino Ameriko in države Evrope. Gospodarska moč Senožeč in okolice je iz dneva v dan pešala. Veli-

ko domačij je ostalo praznih. In to životarjenje je teklo do začetka 1941 leta, ko se je začela druga svetovna vojna. Kot vsi drugi kraji Primorske, so se tudi Senožeče uprle okupatorju ter priključile že leta 1941 NOB.

V nekaterih prostorih bivše pivovarne je bilo takoj po koncu vojne ustanovljeno obrtno podjetje »Mizarska delavnica Senožeče«. Na pogoršču bivše karabinjerske postaje pa je zrastle novo sodobno okrevališče za TBC.

Te spremembe pa niso bistveno vplivale na razvoj Senožeč in okolice, saj je delalo v teh obratih le cca 40 delavcev. Še dolgo let so Senožeče z okolico živele v zatonu. Veliko možnosti, ki jih je nudila naša skupnost z razvoj zaostalih predelov, niso bile izkoriščene. Kazalo je, da smo zamudili vse, da bomo za vedno zaostali ter, da se ne bomo nikoli več vključili v gospodarski, kulturni in socialni razvoj naše širše družbene skupnosti.

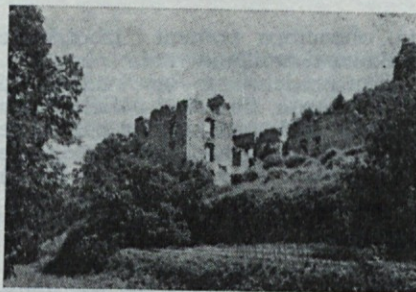
Prvi preobrat je pomenila odločitev tedanjega občinskega ljudskega odbora Senožeče, ki je ob podpori okrajnega ljudskega odbora Sežana ustanovil v letu 1955 mali tekstilni obrat »Mehanična tkalnica Senožeče«, ki se je kasneje preimenovala v »Tekstilno tovarno Senožeče«. Kmalu so se začele stvariti bistveno spreminjati tudi v mizar-skem podjetju. Obe podjetji, ki sta se nekaj let borili z velikimi, začetnimi težavami, saj ni bilo primer-mih prostorov, ne strojev in ne kadra, sta se po letu 1960 pričeli hitre-je razvijati.

Z razvojem samoupravne in naše ljudske oblasti je bila v Senožečah po ukinitvi občinskega ljudskega odbora ustanovljena krajevna skupnost Senožeče. Krajevna skupnost Senožeče šteje skupno 1.000 prebivalcev in sestoji iz vasi: Senožeče, Gaberče, Senadole, Dolenja vas, Potoče in Otošče. Samo nekaj družin tega področja se še izključno bavi s kmetijstvom, veli-

ka večina prebivalstva pa je zaposlena v podjetjih in obratih.

Svoj borna kraška zemljišča obdelujejo v glavnem le po končanem delu v podjetju.

V svojem delovanju se je krajevna skupnost angažirala na vseh področjih, tako pri razvoju gospodarstva kot pri drugih dejavnostih. Tako je na pobudo krajevna skupnost v letu 1966 postavilo podjetje »Petrol« Ljubljana bencinsko črpalko. Več kot 20 let so prebivalci na vsakem zboru volilcev razpravljali o potrebi, da bi se v Senožečah oddolžili padlim in umrlim v NOV. Vendar se ta želja ni realizirala do časa ko je KS pričela s svojim aktivnim delovanjem. V ta namen je bil ustanovljen odbor, ki je imel nalogo, da postavi padlim v NOV dostojen spomenik. In res, že po nekaj mesecih je odbor predložil osnutek. Začelo se je zbiranje sredstev, kajti želja je bila postaviti spomenik, ki bo bodočim pokolenjem pričal o borbi in junštvu naših ljudi. Dvajsetletna želja se je uresničila 27. avgusta 1967. leta, na predvečer občinskega praznika občine Sežana, pod katero spada tudi naša krajevna skupnost. Ta uspeh je mnoge predramil. V okviru krajevne skupnosti se je začelo z rekonstrukcijo vodovoda v Senožečah. Nemajhne težave so se pojavile z zbiranjem sredstev, vendar ob pomoči pristojnih bank, ki

so pomagale s krediti in sredstvi senožeških podjetij, obrtnih delavnic ter prebivalcev, je bila tudi ta ovira premagana. Tudi Sežanska občina je sodelovala, saj je nastopila kot porok in delni plačnik pri vračilu anuitet.

To delo je veljalo nekaj nad 90 starih milijonov in je bilo zaključeno v letu 1969. Otvornitev rekonstruiranega vodovoda je bila 28. avgusta, na dan občinskega praznika občine Sežana. Hkrati z rekonstrukcijo vodovoda v Senožečah se je reševal tudi problem vode v vasi Gaberče. Tu sta bila s pomočjo JLA pokrita dva vodna rezervoarja ter napeljane vodovodne cevi po vasi, odnosno do stanovanjskih hiš. Da bi okrepili gasilsko službo, katere pomoč na našem področju velikokrat potrebujemo pri gozdnih požarih in drugod, je bil za potrebe gasilskega društva Senožeče v letu 1968 nabavljen gasilski kombi IMV.

Potrebna sredstva, v višini nekaj nad štiri milijone starih dinarjev, je zbrala krajevna skupnost.

Po uspehih v gospodarskem napredku kraja so se stvari začele hitreje obračati. Tako je cestno podjetje Koper postavilo v Senožečah asfaltno bazo, ki je zaposlila cca 30 delavcev. V vasi Laže pa je ob pričetku izgradnje hitre ceste Postojna-Razdrto, SGP »Primorje« iz Ajdovščine postavilo večji kamnolom in asfaltno bazo. V teh obratih so se zaposlili prebivalci te vasi, ki so želeli zaposlitev. Leta 1972 se je v Senožečah ob glavni cesti adaptirala stara stavba ter v njej uredila nova pošta s povečanimi kapacitetami, ki pa žal danes pomeni že ozko grlo, saj so se z razvojem izredno povečale potrebe po PTT storitvah.

Ob prvih uspehih družbenega gospodarstva se je povečalo tudi zanimanje za zasebno obrt. Tako je v Senožečah finizerski salon za ženske, pek, ki peče izredno dober kruh, saj je po njem povpraševanje tudi pri potrošnikih izven našega območja in mehanik, ki je ob glavni cest odprl mehanično delavnico za popravilo avtomobilov.

Tudi v vasi Dolenja vas imamo zasebnika, ki ima zelo lepo urejeno gostišče in valjni mlin in mizarja z dokaj dobro opremljeno mizarsko delavnico.

Poleg menze našega podjetja, ki je odprtega tipa in ima tudi prenočitvene zmogljivosti, imamo še dva zasebna gostilničarja z lepo urejenima gostinskima lokaloma.

Po petdesetih letih je bila v letu 1972 dograjena prva je bila v letu 1972 dograjena prva nova stanovanjska hiša. Sedaj je v gradnji ali je že dograjenih 25 stanovanjskih hiš, na veliko pa se tudi vršijo adaptacije stanovanjskih — starih hiš. V letu 1975 smo dobili novo sodobno ambulanto v kateri ordinira zdravnik trikrat tedensko, sestra pa je stalno na razpolago. Pred tem smo morali k zdravniku v 10 kilometrov oddaljeno Divačo. V letošnjem letu se je pričela tudi gradnja 26-stanovanjskega bloka, ki se ga prav vsi veselimo. Tisti, ki že več let čakajo v neurejenih stanovanjskih razmerah in vsi ostali, katerim novi stanovanjski blok pomeni novo pridobitev za kraj, novo pridobitev k ureditvi našega naselja.

(nadaljevanje na 9. strani)

Seveda pa so k temu hitremu razvoju mnogo prispevali sami ljudje iz te KS. Tako smo z zbranimi prispevki v višini enkratnega enomesečnega osebnega dohodka, pokojnine in odgovarjajočega prispevka kmetov ter širše družbene skupnosti, raširili in asfaltirali vse ceste, ki povezujejo naše vasi z glavno cesto. Tako je bilo asfaltirano skupno 6 km cest, dograjenih 11 km makadamskih cest ter obnovljenih 7 km cest. Na enak način smo v preteklem letu pričeli z urejanjem kanalizacije in hudournika v Senožčah. Prebivalci iz vasi Senožčež so v ta namen prispevali enkratni prispevek v višini enomesečnega osebnega dohodka, enomesečne pokojnine, invalidnine, kmetije pa od katastrskega dohodka. Poleg tega naši občani plačujejo za obdobje petih let še dva samoprispevka in oicer enega v višini 2 $\%$, kateri se deli na komunalne potrebe va-

si 1,5 $\%$ n za gradnjo telovadnice v Divači 0,5 $\%$. Drugega, prav tako v višini 2 $\%$ pa za ureditev srednješolskega centra v Sežani 1,5 $\%$ ter 0,5 $\%$ za komunalne potrebe krajevne skupnosti.

Ko analiziramo prehojeno pot ne moremo mimo tega, da ne poudarimo vsestranske pomoči, ki smo jo bili ob vsaki akciji deležni od vojakov postojnske garnizije. Vojska nam je pomagala pri popravilu in ureditvi vodne preskrbe, pri gradnji cest ter povsod tam, kjer je bilo potrebno.

Pečat k temu razvoju pa je prav gotovo prispeval tudi kolektiv Tekstilne tovarne Senožče, ki je znal prisluhniti potrebam krajev in ljudi. Poleg drugih prispevkov je naš kolektiv delal za urejanje in asfaltiranje cest ter napeljavo telefonov po vseh štiri proste sobote. Še in še bi lahko našteval, ker je bilo veliko, veliko storjenega. V nasled-

njih letih nas čaka še veliko dela, predvsem je treba pristopiti k ureditvi otroškega varstva, šolstva, trgovine, avtobusne postaje in postajališča ter prostorov za kulturno in športno dejavnost naših delovnih ljudi. Pred nami pa je še veliko problemov, še veliko neurejenih stvari. Dejstvo je, da so bili naši kraji po priključitvi k matični domovini Jugoslaviji zelo siromašni in da je čas po priključitvi terjal od ljudi tega področja veliko naprov, odrekanja in težkega dela.

Obenem pa so se pričeli s priključitvijo za nas časi, ki so nam prinesli srečnejše dni v svobodni socialistični samoupravni družbeni ureditvi. Naša naloga je, da to ohranimo in razvijamo za še srečnejše dni naših potomcev, da bodo živel v miru in svobodi katere vrednost znamo vsi ceniti, mogoče mi še bolj, ker smo bili dolga, dolga leta pod italijanskim okupatorjem.

Naš razgovor

Rubriko, za katero lahko rečemo, da je zelo priljubljena, bomo zaključili z razgovorom v pripravljalnici in v oddelku merilnih strojev.

Niso številni kot drugi oddelki, zato pa nikakor manj pomembni. Brez njihovega dela bi se ustavila proizvodnja v večjih obratih, ki niso močnejši samo po strojnem parku, temveč po številu zaposlenih. Naj za vse, ki ne vedo, povem, da tu navijajo nitke v votke, ki potem z vrtogalvo hitrostjo skačejo levo in desno in pomagajo, da nastane ga-

za tkanina. Navijajo in previjajo tisoče niti za različne namene, škrobijo niti in gotove tkanine, s posebnimi stroji pa jih merijo in zlagajo.

Lovci kač vedo povedati, da zagotovi uspeh pri lovu le dober prijem za glavo in vrat. To upoštevajoč, sem prisil za razgovor vodjo pripravljalnice, tov. Mihelčiča. Nekaj časa je grdo gledal (moj občutek!), nato pa me je kar presenetil z vnmemo, s katero je pripovedoval o delu.

»Ivan, vi ste že 30 let član naše kolektiva in 23 let. vodja pripravljalnice. V oddelku ste že od vsega začetka. Kaj bi lahko povedali o njem?«

»Začetek je bil zelo skromen kot povsod. Utesnjeni v majhen prostor so pričeli s štirimi stroji z mnogo idealizma in vere v uspeh. Da uspeh ni izostal nam pove datek, da smo pred 23 leti meseč no predelali 2 — 3 tone preje danes je pa že 30 ton ali celo več. Velika pridobitev za nas je vseka kor moderni škrobilni stroj in snovalo.«

»Delo nosi navadno s seboj probleme in težave. Kako jih rešujete vi in kateri vas tarejo?«

»Seveda ne gre brez težav, vendar miso take, da se jih ne bi dalo rešiti. Kot težavo, ki nam včasih resno ponagaja, bi lahko navedel slabo kvaliteto preje, slabe surovine, iz katerih je praktično nemogoče izdelati kvaliteten proizvod. Posledica so seveda reklamacije in manjša proizvodnja.«

»Kot vem, nudite svoje storitve tudi drugim OZD.«

»Da, res je. Pogosto sodelujemo s Tekstilnim šolskim centrom iz Kranja. Naša želja je, da bi to sodelovanje še povečali, da bi stroje čim bolj izkoristili. Najbolj pa si želim dobrih odnosov in sodelovanja predvsem v naši OZD.«

V pripravljalnici dela tudi Olga Rojc. V tem oddelku je že enajsto leto. Pravi, da je srečna, da dela v naši OZD, saj ne pogreša ničesar.

(nadaljevanje na 10. strani)

NAŠ RAZGOVOR

»Res sem zadovoljna. Saj pride včasih kak grenak trenutek, a se uredi. Vsi se lepo razumemo in smo prijatelji. S prijateljem, pa tako in tako ne moreš biti dolgo skregan. Spominjam se skromnega

začetka, ko sem prišla v TOSAMO in komaj lahko primerjam razmere izpred desetih let z današnjimi. I-mamo lepe prostore in dobre stroje. Kaj bi si želeli lahko več?»

Bil sem že prepričan, da ne bo nič »pojamrala«, pa pride še enkrat k meni rekoč: »Pa še to napiši, a ne preveč grdo. Odgovorni v tovarni so nam obljubili zaradi dela stroje ortopedске čevlje. Celo menile smo jih že. Kako smo bile vesele, a ker je od takrat minilo že precej časa, se sprašujem, če ni bila to le prazna obljuba ali neodgovorna šala.«

Sedeljšak Marinka dela pri strojih za navijanje votkov. Nepresta-

no hodi od stroja do stroja, saj se vedno kje kaj pretrga. Gledal sem kako hitro zveže dve niti. Že sem hotel tudi sam poizkusiti, a sem se zbal, da ne bi izpadel kot prevelika neroda.

»Vidiš,« se je smejala, »saj je čisto enostavno. Vse naredi tale strojček. Modro sem pokimal, čeprav še zdaj ne vem, kako gre tista reč.

»Zadovoljna sem na delovnem mestu, čeprav je treba pošteno delati in plače ne dobiš zastonj. Nad vse pa sem vesela, da je ukinjena tretja izmena. Nikoli se nisem pošteno maspala. Naj je spanje še tako potrebno, je jok otroka je močnejši. Za vse žene je bila ukinitve nočnega dela najlepše darilo.«

Marinka je mati dveh otrok, ki vedno kaj rabita. Ko sem jo vprašal s čim se ukvarja izven tovarne, se je samo zasmejala: »Misliš, hobi? Imam ga: družina, medograjena hiša, več pa že časa ni.«

Zelje?

»Predvsem si želim zdravja in miru ter veliko dela v tovarni, da mi ne bo treba misliti ali bo plača ali je ne bo.«

Brodar Franc je že 11 let škrobilec. Z enakim čudnim sijajem v očeh je šel z roko preko novega škrobilnega stroja. »Ta, pa ta! S starim ga sploh ne moreš primerjati, saj naredi nekajkrat več kot prejšnji. Kar predober je in prihiter, tako da ni v celoti izkoriščen. Zaradi tega je tudi to delovno mesto precej nesigurna stvar, saj ne veš, ali bo delo, ali ne.«

Ko sem ga pobaral za hobiem in kaj počne doma, pa mi je preprosto dejal: »Veš, privatno naj kar ostane samo moje — privatno. Iz vsega srca si želim miru v svetu, zdravja in delo, ki bo prineslo uspeh celotnemu kolektivu in zadovoljstvo posameznikom.«

Pavla Vrhovnik dela pri merilnem stroju in je ena najstarejših delavk, saj je v TOSAMI že polnih 20 let.

»Včasih je bilo težko. Danes je vse tako urejeno in lepo. Veš kaj je tvoje delo in veš, da boš dobro zaslužil. Včasih pa smo delali kar

je bilo, enkrat tukaj, pa spet drugje. Celo kurirka sem bila. Zadovoljna sem s svojim delom, s sodelavkami se odlično razumemo, tako, da grem na delo z veselimi srcem. Ne vem kaj bi brez tega okolja in tega dela. Čeprav je delo za strojem včasih enolično, ima svoj čar: vedno je treba kaj popraviti, poravnati, kontrolirati.

Zdravja si želim, da bi lahko delala in da se bomo vedno tako razumeli med seboj. Si želim preveč?»

Janez Rode je v pripravljalnici izmenovodja in vzdrževalec. Po poklicu je ključavničar, v TOSAMI pa že 16 let. Veliko glavo, nasajeno na širokih plečih, ima ostrizeno na »ježka«, na licih pa hudomušen nasmeh, ki pove, da je Janez vedno

pripravljen pomagati. Sodelavke, ki ga zelo upoštevajo in ga imajo rade, v šali praviijo, da od vsega dela najraje vpije.

»Sedaj, ko si predsednik delavskega sveta, mi boš pa gotovo lahko veliko povedal.«

Najprej me je malo sumljivo pogledal, nato pa resno dejal: »Nič ne namiguji, to so resne stvari. Ti ne bom nič povedal, saj sem še novinec. Priznam pa, da me velika odgovornost kar malo skrbi. To je vse kaj drugega kot pa družinski DS, kjer sem samo član.«

Pa šalo na stran, saj vse dolžnosti, katere morata oba Janeza opravljati v pripravljalnici, navsezadnje ni nobena zabava. Skrb za stroje, material, vrsto dela in še kaj hitro pripravijo človeka, da kdeli tudi prekripi.

Takih delovnih enot kot je pripravljalnica z merilnico si vsak kolektiv lahko sami želi. Tako Janez kot vsi drugi so z delom zadovoljni. Edina in največja želja jim je zdravje in svetovni mir, da bi še vnaprej lahko v slogi opravljali svo delo čimbolj uspešno, da bi bil

(nadaljevanje na 11. strani)

NAŠ RAZGOVOR

njihov doprinos skupnosti čim večji.

Drobne težave rešujejo skupaj v zadovoljstvo vseh. Zavedajo se, da so včasih velike težave posameznika kaj malo v praksi z malimi težavami, ki tarejo vsak kolektiv, tako tudi našega.

Samo želimo si lahko, da bi to mišljenje delili v naši TOSAMI vsi, ki si želimo uspeha kolektivu kot celote, ker nam je edina garancija za zadovoljstvo posameznika.

Tone Stare

PREKLIC

V želji napraviti naš list Tosama čim prijetnejši, pestrejši, sem v intervjuju s tov. Nandetom Skubijem samoiniciativno napisal, da ga po prejemu plače žena »orauba«.

Napisano je bilo mišljeno kot šala, brez namigovanj na vse nas, soproje in naše družice. Za vse, ki napisanega niso vzeli kot šalo moje pisanje preklicujem, prizadetem pa se avtor Naših razgovorov opraviča.

Tone Stare

RAZPIS TEMATIKE:

Glasiilo Tosama bo glede na prijetnost določenega problema razpisalo temo za razgovor. Posamezniki, ki jih tematika tako ali drugače zanima ali zadeva in bi zato radi v Tribuni sodelovali bodo lahko pismeno dostavili svoja mnenja ali vprašanja.

MNENJA IN VPRAŠANJA:

Pismena mnenja in vprašanja, ki zadevajo razpisano tematiko tribune mora dopisnik odvreči v nabiralnik Tosame do 20. v mesecu. Dopis s šifro za Tosamino tribuno, ni potrebno, da je podpisan.

ODGOVORI:

Uredniški odbor bo prispele dopise nanašajoče se na usmerjeno temo dostavil odgovornim predstavnikom strokovnih služb ter družbenopolitičnih organizacij, z namenom, da na tako zastavljeno problematiko pismeno odgovorijo.

Odbor bo obravnaval v okviru tribune dopise, ki bodo v okvirih obstoječih moralnih norm in človeške etike.

Na podlagi podatkov za letošnje leto o precej povečanih bolniških izostankih in na podlagi razprave ki jo je republiški odbor sindikatov Slovenije organiziral v Tosami v zvezi s problematiko zdravstvenega varstva, je uredniški odbor za Tosamino tribuno v naslednji številki Tosame izbral temo zdravstveno varstvo delavcev Tosame.

»TT« tosamina tribuna

S tokratnim našim razgovorom zaposlenih v pripravljalnici se izteka prvi pogovor o delu, težavah in načrtih, ki so prisotni v posameznih oddelkih in delovnih skupinah.

V želji, ki je bila doslej že večkrat izražena in tudi v različnih dokumentih zapisana, da bi se krog sodelavcev glasila Tosame čim bolj razširil, se je uredniški odbor odločil za novi ciklus pogovorov pod naslovom Tosamina tribuna, ki naj pa bi bila oblikovno in smiselno nekoliko drugačna od dosedanjih intervjujev.

Tosamino tribuno bodo lahko vodili pravzaprav vsi delavci v To-

sami s tem, da bodo na določeno temo postavljali vprašanja oz. mnenja.

Prispevki v Tosamini tribuni niso namenjeni pogovoru z določenim zaključenim krogom delavcev, stalno različnim, ampak naj bi obravnavale določeno problematiko. Usmerjeni pogovor naj bi razvili delavci z mnenji in vprašanji, na katera bodo potem odgovarjali zastopniki strokovnih služb ter predstavniki upravnih in družbenopolitičnih organov oziroma organizacij.

Kako naj bi potekala Tosamina tribuna?

„TT“ tosamina tribuna

Razpis teme za 7. številko Tosame.

ZDRAVSTVENO VARSTVO DELAVCEV TOSAME

Delavci, ki jih razpisana tema v zvezi z zdravstvenimi in zobozdravstvenimi storitvami zanima in zadeva, lahko svoja vprašanja in tudi mnenja pismeno postavijo in sicer pod šifro »za Tosamino tribuno«. V poštev bodo prišli dopisi, ki bodo dospeli preko nabiralnikov Tosame do uredniškega odbora do vključno 20. junija 1976.

F. V.

Sindikalne vesti

V torek, 11. maja, je bil sestanek RO sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije Slovenije.

Na sestanku smo obravnavali snutek Zakona o združenem delu. Poudarek je bil na družbeno-ekonomskih odnosih delavcev v združenem delu, na samoupravnem organiziranju združenega dela in na uredništvu samoupravljanja delavcev v združenem delu.

Obrazložitev Zakona o združenem delu je podal sekretar republiškega sveta sindikatov, tov. Kukovec. Med drugim je tudi navedel delo delegatov — načrt dela je bil objavljen v Delavski enotnosti št. 15 z dne, 17. 4. 1976.

Dogovorjena je tudi zaključna konferenca, na katero se moramo delegati temeljito pripraviti. Gradi-

vo s seminarja v Portorožu so razmnožena in izhajajo v časopisu »Delo«. Tudi občinski sindikati so dolžni poskrbeti za aktivnost pri razpravah osnutka Zakona o združenem delu.

Nadalje smo razpravljali o načrtu delovanja RO sindikata v javni razpravi o osnutku Zakona o združenem delu in sprejeli sklep za dopolnitev tega načrta: RO bo v skladu s svojo družbeno-politično vlogo v okviru načrta aktivnosti sindikatov deloval tako, da bomo z javno razpravo dosegli dva cilja:

— dosegli najširšo seznanjenost delavcev tekstilne in usnjarske predelovalne industrije Slovenije ter spodbudili množično in organizirano obravnavanje osnut-

(nadaljevanje na 12. strani)

SINDIKALNE VESTI

ka, organizirano zbiranje in sproščanje pripomb in predlogov za spremembe in dopolnitve odboru Sindikatov Slovenije.

- opravili kritično oceno samoupravnih razmer v sleherni organizaciji združenega dela in v drugih sredinah tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije in se dogovorili za odpravo pomanjkljivosti pri uresničevanju ustavne vsebine in načinov organiziranosti samoupravljanja.

Tem ciljem smo dodali še naslednje naloge:

- organizacija javne razprave o osnutku Zakona o združenem delu;
- obravnavanje odnosov med tekstilno proizvodnjo in trgovino;

- organizacija izobraževanja delavcev in njihova politična mobilizacija za uresničevanje z ustavo določenega družbeno-ekonomskega položaja;

- obravnavanje možnosti vključevanja tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije v gospodarski razvoj Slovenije in Jugoslavije.

Na sestanku smo razrešili iniciativni odbor za združitev usnjarske industrije, ker delo odbora ni dalo pričakovanih rezultatov.

Ker je tovarniš Godina — sekretar Zveznega odbora sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije zaprosil za razrešitev te dolžnosti, smo se s tem strinjali, kakor tudi s predlogom, da ga zamenja tovarniš Gorjanc Franc.

Pavla Kamin

pak zaradi pogovora o njegovi zadnji strasti, to je rezbanjenju. Kot njegova priznanja so na steni tudi nekatere njegove rezbarske stvaritve. Skrbno obdelane lesene plošče reliefno ponazarjajo motive, ki si jih je avtor zamislil. Rezbarski izdelki kažejo, da Janeza najbolj privlačijo planinski motivi ali natančneje: glavna tema, ki jo upodablja njegovo orodje, je hiša z Velike planine in Kamniško sedlo v ozadju.

»Za obdelavo planinskega motiva sem se odločil zato, ker imam hribe rad in pa tudi zato, ker se mi zdi, da se lahko poveže les — to je naravni material, ki ga obdelujem — z naravnostjo in žilavostjo hribovitega sveta.« Če si človek ogleduje posamične detajle na reliefu vidi, kako skrbno in natančno so izdelani.

Janez meni, da za to ni potrebno ne vem kakšno mojstrstvo, zelo važno je nekaj drugega, zelo velika mera vztrajnosti in potrpljenja. No, seveda brez občutka oblikovanja in brez spretnosti tudi ne gre.

Doslej, pravi, ni zavrgel še nobenega začetega dela, pa čeprav je kaka grča tako zoprno postavljena v lesu, da obdelava ne gre kot se mu zdi, da bi morala iti.

Kovič se s konjičkom reliefne obdelave ne ukvarja posebno dolgo. V leseno kivo dolbe manj kot leto dni. »Začelo se je,« tako pravi, »pravzaprav z leseno cigaretno dozo, ki sem jo hotel napraviti.« Ko je pokrov hotel okrasiti z urezom samo kontur risbe, se mu je končano delo zdelo nekam prazno. Zato se je odločil, da bo sličen motiv na leseni ploščici še enkrat, toda bolj reliefno »obdelal«. Poizkus je uspel in Kovič je postal za enega konjička »bogatejši«. Vsi Janezovi leseni izdelki so iz trdega lesa. »Trd les se sicer težje obdeluje od mehkega, toda veselje pri kraju dela

(nadaljevanje na 13. strani)

Kuhinjski prostor prijetno urejen in opremljen tudi z nekaterimi »nekuharskimi rekviziti« kot so različna priznanja, pokali, leseni reliefi, akvareli, fotografije in modeli izdajajo, da se stanovalec ukvarja na precej širokem področju človekovih zanimanj. Če človek natančneje pogleda razstavljen priznanja vidi, da so name-

njena isti osebi za dosežke na področju strelstva in za sodelovanja v okviru narodnozabavnih prireditev.

Trobentač na veliki uokvirjeni sliki in lastnik priznanj je Janez Kovič, ki dela v tkalnici ovojev.

S fotografom Tosame sva ga obiskala na njegovem domu, vendar ne zaradi njegovega športnega ali glasbene ga udejstvovanja, am-

je zato toliko večje.« Po drugi strani pa meni tudi, da je oreh, katerega izrecno uporablja za rezbanje, naravno in brez vsakega premarja za neprimerno bolj dekorativen od kake neizrazite lipovine. Močno izražene rasti in primerna kompozicija z upodobljenim prizorom se lahko odlično dopolnjujeta in dajejo izdelku še slikovitejšo podobo. Razen začetnih zavrtanj obdeluje Janez les povsem ročno. Za dolbenje uporablja različna orodja; od kupljenih dlet do kopice doma izdelanih ostrih rezil, ki služijo zlasti za finejša dela pri posameznih detajlih. Skoraj pri vsakem novem delu se pokaže potreba po kakem novem orodju, ki pa mora biti v vsakem primeru do skrajnosti nabrušeno, da je odrez gladek in res tako izveden kot je zastavljen. Glede na vse zarežane podrobnosti v lesenem reliefu je jasno, da izdelava poleg domišljije, spretnosti in vztrajnosti zahteva tudi dosti časa.

»Takole, kakšnih 14 dni vsakodnevne dela mi pobere ena rezbanija,« pravi sogovornik, »vendar pa človek vsak dan nima časa, večsih pa tudi »ta prave« inspiracije ni. Izdelava se zato običajno zavleče.«

Največ rezbani Kovič v večernih ali bolje rečeno nočnih urah. Tak-

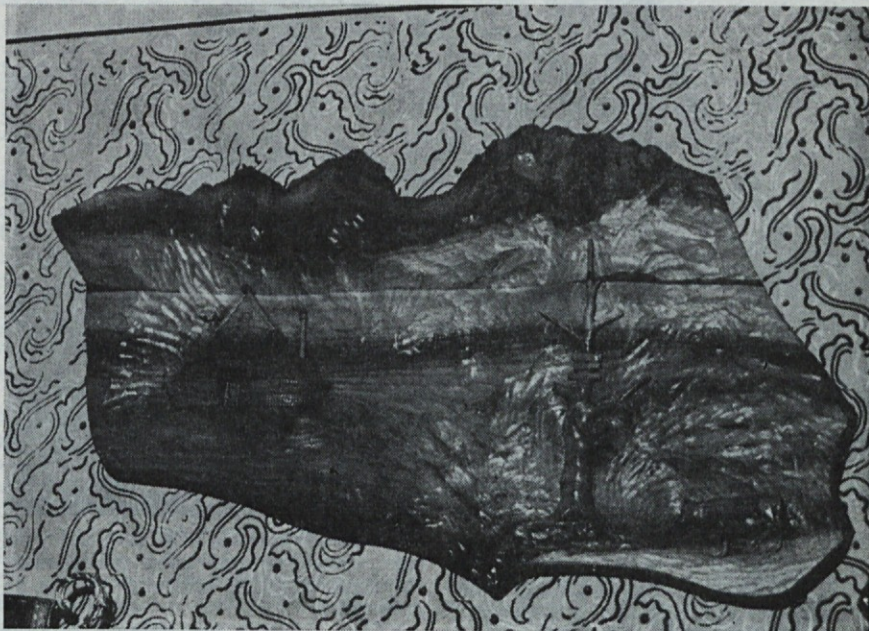
rat se mu zdi, da gre delo najbolj od rok. Tudi po popoldanskem delu v tovarni rad sede k obdelovanemu kosu lesa in nemalokrat njegova rezila režejo in dolbejo tja do začetnih ur drugega dne.

Na kraju pogovora je na vprašanje, kaj ga je pravzaprav pripeljalo do tega dokaj nenavadnega

konjička, Kovič odgovoril: »Tale moj konjiček je posledica dveh nagnenj, ki izhajata še iz osnovne šole in sicer iz veselja do risanja in veselja do ročnih del.«

Rezbarjenje združuje oboje, potrebna je namreč tako risarska žilica kot smisel za ročno delo.«

F. V.

Samoupravni odnosi v Tosami

(Povzetek s sestanka družbenopolitičnih organizacij)

Prvega junija letos je bil sestanek družbeno političnih organizacij Tosame na katerem je potekala razprava o analizi stanja samoupravnih odnosov v naši delovni organizaciji.

Po podani analizi stanja samoupravnih odnosov in nakazanih novostih, ki jih v zvezi s tem prinaša Osnutek zakona o združenem delu je bila razprava na katero se je priglasilo več prisotnih delavcev. V razpravi je bilo načetih več vprašanj, zlasti pa naslednja:

— o javni razpravi; kaj to je in njena natančna definicija v ok-

viru zadevnih samoupravnih aktov;

— o obveščanju, predvsem o obilici pisanega gradiva, ki prihaja na oglasne deske;

— o samoupravnih aktih oziroma o potrebnosti celovite analize o tej normativni samoupravni organiziranosti.

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavkam v konfektiji za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Stanka Cvetkovič

Gasilci so tekmovali

V Gasilskem vestniku v mesecu februarju smo prebrali, da Gasilska zveza Slovenije razpisuje v počastitev VIII. kongresa republiško tekmovanje industrijskih, prostovoljnih in poklicnih gasilskih enot v Mariboru in to 22. maja.

Tudi v TOSAMI smo se pričeli o tem pogovarjati in se domenili, da bosta tekmovali dve moški desetini in ena ženska. Zato smo se tudi prijavili.

Pričele so se vaje. Seveda je bi-

lo v začetku precej težav, ker ima vsak od tridesetih gasilcev svoje probleme in drugače razporejen prosti ali delovni čas. Kljub vsemu je bilo le premalo strokovno organiziranih priprav, saj smo šli na tekmovanje, kjer je sodelovalo več kot 200 gasilskih desetini. Vseeno smo dosegli še kar lepe rezultate. Ženska desetina je tekmovala tudi v prvi pomoči in bila med prvimi.

Vreme nam je nagajalo že pri va-

(nadaljevanje na 14. strani)

Osnovni organizaciji sindikata Tosame se najtopleje zahvaljujem za izkazano pozornost ob obisku v času mojega zdravljenja. Enako se vam zahvaljujem za denarno pomoč.

Kranjec Olga

GAŠILCI SO TEKMOVALI

jah in nam tudi na sam dan tekmo- vanja ni prizaneslo. Ko smo se ob pol šestih zjutraj odpeljali izpred to- varne, je deževalo, vendar se je

Po tekmovanju smo se še malo zadržali v Maniboru, nato pa so nas prazni želodci prisilili, da smo se odpeljali na kosilo. Ustavili smo se v prijazni glostilni blizu Manibora,

kmalu izboljšalo. Tudi naše zasp- no razpoloženje se je v avtobusu prebudilo. K temu so pripomogli Marjan in še nekateri z veselimi šalami.

V Maniboru je bilo pred stadio-

kjer smo si potešili lakoto, žejo pa smo gasili, seveda ne s predpisani- mi napravami, z vinom, pivom in radensko.

Tako nam je pot domov mnogo hitreje minila, za nekatere celo

nom vse polno gasilskih avtomobi- lov in gasilcev. Tudi mi smo se hit- ro pripravili in že so nas poklicali pred komisijo za pregled in nato na tekmovalni prostor. Organizaci- ja je bila zelo dobra, saj je tekmo- valo naenkrat kar deset ekip. Ob- čudovali so naše fante v novih ob- lekah, posebno pa še kasneje naša dekleta v svečanih paradnih unifor- mah.

prehitro, vendar verjetno za vse v pravem času.

Sklenili smo, da se bomo v ena- ki zasedbi udeležili tudi občinskega tekmovanja v jeseni v Domžalah.

Na pomoč!

Štifter

Dne 16. 4. 1976 je bil požar na našem kartonskem stroju II. Ob tej priliki so pri popravilu sodelo- vali tudi vaši delavci.

Zahvaljujemo se vam za izkaza- no pomoč in razumevanje ob ome- njeni nesreči.

Papirnica Količevo

Šport – Šport

KEGLJANJE:

Naši kegljači in kegljajčice uspe- šno nadaljujejo z nastopi na tek- movanjih. Po uspehu, o katerem smo že pisali, na kvalifikacijskem tekmovanju v Kamniku, se je pred kratkim pričelo letošnje dvokrožno tekmovanje sindikalnih ekip občine Domžale v disciplinah: 6 x 100 mo- ški, 6 x 100 ženske, borbeno moški in ženske ter tekmovanje posamez- nikov in posameznic.

Prvo kolo tekmovanja, ki je bi- lo na kegljišču v Domžalah, se je že končalo.

Naši tekmovalci in ekipe so po neuradnih rezultatih dosegli nasle- dnje rezultate in uvrstitve:

Moški 6 x 100 lučajev:

3. mesto s skupnim rezultatom 2.377 kegljev. Posamezniki ekipa TOSA- ME pa so dosegli naslednje rezul- tate: Prenar Silvo 420 kegljev; Štrukelj Marjan in Kramberger Stane po 415 kegljev; Hafner Mar- jan 388 kegljev; Požar Tone 386 kegljev in Limoni Janez 353 kegljev.

Ženske 6 x 100 lučajev:

3. mesto s skupnim rezultatom 1.769 kegljev. Posameznice pa so dosegle naslednje rezultate:

Frelih Pavla 381 kegljev (trenutno 1. mesto med posameznicami); Grošelj Mojca 333 kegljev; Arnuš Manjana 286 kegljev; Prosenč Darinka 276 kegljev; Zebovec Olga 248 kegljev in Tarič Liljana 245 ke- gljev.

Moški borbene igre:

skupno 393 kegljev — 3. mesto

Ženske borbene igre:

skupno 185 kegljev — 1. mesto
Po rezultatih sodeč smo lahko pred tekmami 2. kola optimistično prepričani, da bomo trenutna me- sta obdržali, seveda pa bomo sku- šali s še boljšimi rezultati uvrstit- va popraviti. Žal nas je tokrat ne- predvideno doletela smola, kajti bolezen nekaterih naših najboljših kegljačev nam je prekrizala račune in vse upe po še boljših uvrstitvah.

NOGOMET:

Nogometaši vestno nadaljujejo s pripravami na bližnje sindikalne (Nadaljevanje na 15. strani)

Šport – Šport – Šport – Šport

igre. Iz tekme v tekmo igrajo boljše, pa tudi številčno postaja nogometna sekcija zadovoljivo zastopana.

V nadaljevanju priprav so nogometnaši odigrali še dve srečanju na igrišču v Krašnji.

Z dobro igro so premagali temkajšnje moštvo »Napredek« z rezultatom 3 : 2 z goli Oražma, Močnika in Drolca.

Povratno srečanje z moštvom SOB Domžale pa se je končalo z rezultatom 9 : 2 za Tosamo. Z rekordnim številom golov Frankoviča, ki jih je dosegel kar pet, Strukelj dva ter Pirc in Oražem po enega, je bila izražena velika premoč naših nogometišev.

Torej, po do sedaj doseženih rezultatih nogometišev Tosame lahko iz srečanj v A skupini sindikalnega števstva pričakujemo solidne rezultate.

STRELJANJE:

V drugem kolu strelskega TRIM tekmovanja, ki je bilo v Domžalah, je ekipa Tosame tokrat zasedla zopet očividno 3. mesto, kar jim pred zadnjim kolom tekmovanja omogoča v skupni uvrstitvi presenetljivo uvrstitev.

Tokrat so našo tovarno zastopali le strelci, ki so dosegli te rezultate: Kovčič Janez 150 krogov, Klopčič Stane 152 krogov, Cerar I-

van 134 krogov in Peterka Anton 162 krogov, skupno 598 krogov. Tudi pri strelski sekciji se število članov vidno veča. Prav gotovo jim nove zračne puške, ki so jih z veliko težavo pred kratkim dobili, še povečujejo uveljavitev med najboljšimi strelci med delovnimi kolektivi v občini.

Za konec poročanja o najnovejših športnih rezultatih naj omenim, da so naši kegljači že nastopili na finalu TEKSTILIADJE '76 v Novem mestu in so dosegli zadovoljive rezultate, nekateri celo presenetljivo dobre, toda žal vas o podrobnostih s tega tekmovanja še ne morem obvestiti, ker točnih rezultatov še nismo prejeli.

Vse ljubitelje športa v našem kolektivu obveščamo, da bo 12. junija na športnih objektih Induplati v Jaršah prijateljsko srečanje s »PAPIRKONFEKCIJO« Krško. O času tekmovanja in o vsem boste naknadno obveščeni s plakati. Informativno naj vas obvestimo, da bo srečanje v kegljanju, streljanju in nogometu. S tem srečanjem želimo športniki naše tovarne ponovno pričeti s tradicionalnim srečanjem med obema ekipama in sicer dvakrat letno. Torej, obeta se nam še ena zanimiva prireditev, ki jo boste, upajmo, pozorno spremljali in s svojim bodrenjem pomagali k čimboljšim rezultatom obeh ekip.

Še vedno vas vodi sekcij in re-

ferente, ki skrbijo za razvoj in še večjo uveljavitev športa v Tosami, postavljajo pred vprašanje: »Kaj pa množičnost — vsesplošna rekreacija in zadovoljstvo večine?«

Tudi o tem smo že razmišljali in prišli do začetnih idej, ki naj bodo zaenkrat še skrivnost. Toda upajmo, da nas bodo te naše ideje nekoč razveselile, prav gotovo pa tudi vas, dragi sodelavci.

Športni referent KOOS:
Marjan Strukelj

POKAL ZA KEGLJAŠKE USPEHE

Osebne novice

Rojstni dan praznujejo od 12. 6. do 11. 7.

Konfekcija

9. 7. Belcijan Ani, 7. 7. Judež Milica, 28. 6. Jazbec Olga, 1. 7. Klakočar Marija, 30. 6. Lenček Amalija, 8. 7. Marenk Vida, 1. 7. Pirnat Ma-

nija, 14. 6. Peternel Greti, 8. 7. Peterka Dragica, 27. 6. Škanja Marija

9. 7. Štante Anica, 25. 6. Velkavrh Iva, 26. 6. Hribar Lojze, 28. 6. Juhant Vera, 27. 7. Kočar Soka, 22. 6. Urankar Marija.

Mikalnica

20. 6. Judež Alojz, 5. 7. Dragar Vinco, 7. 7. Burja Dragica, 29. 6. Cerar Pavli, 11. 7. Cerar Olga, 20. 6. Freljih Pavla, 28. 6. Kovačič Ana, 14. 6. Kogoj Ivanka, 6. 7. Rožič Ani, 26. 6. Sedušak Ema, 12. 6. Sušnik Ani, 12. 6. Blatnik Slavka.

Tkalnica ovojev

19. 6. Vulkan Jurij, 9. 7. Kočar Milica, 11. 7. Breznik Olga, 21. 6. Šimenc Ana, 25. 6. Burkeljca Alojzija, 29. 6. Kerč Milka, 18. 6. Markovič Milena.

Pripravljalnica

18. 6. Hribar Pavla, 5. 7. Rokavec Marija, 1. 7. Pojbič Alojzija.

Tkalnica širokih ovojev

2. 7. Pust Ivanka, 3. 7. Grad Vla dimir.

Tekstilna Senožče

Lipold Albina, 12. 7., snovalka; Šajne Franc, 15. 7., kurjač; Može Almira, 11. 7., natikalka; Knez Marija, 23. 6., tkalka; Martinčič Alojz 16. 6. šofer.

Filtri

21. 6. Kočar Peter, 22. 6. Požar Anton, 23. 6. Avbelj Olga, 15. 6. Bandelj Helena, 13. 6. Barlič Manjeta, 15. 6. Hrovat Vida, 30. 6. Jelnikar Terezija, 29. 6. Keršič Pavla, 8. 7. Kordež Draga, 8. 7. Narobe Vera, 22. 6. Ručigaj Olga, 28. 6. Stare Olga, 23. 6. Ravnikar Francka, 1. 7. Kveder Milena.

Nagradna križanka

KRAJ MED KALCAMI IN COLOM	REJA	PUNT, VSTAJA	PRIPAD. JUGOSL. NARODA	MOŠKI PEVSKI GLAS	PORTUG. OTOČJE VATLANT.	ŠKATLI-CA ZA TOALETO	ŠIVANJE S CIK-CAK VBOD.	CHARLES TRENET	GOROVJE V JUŽNI AMERIKI	MILAN-SKA OPERA	DOLINA V JULIJCIH
PROŽNO TKIVO, KI POKRIVA SKLEPE									NEMŠKI FILOZ. (GEOR. GERMAN-SKI OREL		
IZBRANI ŠPORTNIKI											
KOMFORT								BOHORIC			
ŠIRINA			PTICA UJEDA ITALIJAN. EKONOMIST					GOROVJE V BOLGAR. RIM. BOGINJA LOVA			
IYAN TAVČAR		GNOJNA OKUŽBA KUP PESKA							RIMSKA ŠTEVILKA STO	100 m ² TELESNA UTRIPAL.	
VREDNOST				SESTAVA V. V.	1						ZAČIMBA
OBER				POD-ZEMNA ŽIVAL	ŽELEZOV OKSID. TRAČNICA				MEDMET NEJEVOLJE		
	PENEČE VINO KEM. ELEM. Y					GLAYNI ŠTEVNIK JOCHUM EVGEN			ENAKA SOGLASNI. KILGRAM		
							IGRALEC ŽVEPLO				
								BALKON PRI KMET. HIŠI			

Belilnica

7. 7. Gaberšek Ciril, 19. 6. Gaberšek Alojz, 29. 6. Kovič Vida.

Komercialni sektor

1. 7. Ravnikar Ciril, 3. 7. Borštnar Dušan, 1. 7. Djafić Edhem, 5. 7. Cedilnik Ani, 23. 6. Zupan Marko, 1. 7. Jenič Viktor, 28. 6. Drčar Milan.

Finančni sektor

24. 6. Grajzer Vera, 1. 7. Nahtigal Marija.

Tehnični sektor

24. 6. Kamin Pavla.

Splošno-kadrovski sektor

19. 6. Brečeljnik Nuša, 20. 6. Rožič Lojzka, 23. 6. Kerč Olga.

Pomožni obrati

16. 6. Andrejka Anton, 9. 7. Volkar Ivan, 28. 6. Kump Ciril.

Iz JLA se je vrnil Kerč Janez, v JLA pa je odšel Mav Pavle.

Rešitev nagradne satovnice

V uredništvo je bilo oddanih 8 satovnic, od katerih je bilo pet pravilno rešenih, tri pa nepravilno. Žreb je nagrade podelil daslednjim reševalcem:

1. nagrada GORENC Alenka
2. nagrada PRESKAR Marija
3. nagrada KOSIRNIK Franci

Nagrajencem čestitamo, vsem drugim pa se zahvaljujemo za sodelovanje.

Uredništvo

Izdaja: Tovarna sanitetnega materiala Domžale.

Urejuje uredniški odbor: Vlada Berlec, Janez Drolc — KOOS sindikat, Marjan Hafner, Janja Videgar, Francka Kerč — Blagajna, Karol Strehar, Stane Tomažič MA Tosama, Marjan Strukelj, Jurij Vulkan, Slavko Bajec, Tone Stare-fotograf.

Odgovorni urednik: Dušan Borštnar.

Naklada: 1200 izvodov

Tisk: »Papirkonfekcija« Krško